

Бекітемін:

Мектеп директоры Л.Дуйсенбаева
2023ж

Келісемін: _____
Мектеп директорының оқу ісі жөніндегі
орынбасары Н. Шарицов
« 31 » _____ 2023ж

**2023 -2024 оқу жылындағы «Жаһандық құзыреттіліктер» факультатив
сабағының күнтізбелік жоспары
Аптасына: 0,5 сағат, барлығы: 17 сағат**

(орыс сыныптарына)

Түсінік хат

2022-2023 оқу жылында үлгілік оқу жоспарының вариативтік компонентіне 5-8 сыныптардағы «Жаһандық құзыреттер» курсы енгізіліп, Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген.

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-8-сыныптарына арналған «Жаһандық құзыреттер» курсы

Курстың мақсаты: Жаһандық азаматтық құзыреттілікке ие бәсекеге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.

5-8 сыныптарда курс бес бірлікті қамтиды: «Парасаттылық және этика», «Азаматтық және патриотизм», «Медиасауаттылық және қаржылық сауаттылық», «Тіршілік қауіпсіздігі», «Экологиялық мәдениет».

Әр сынып үшін сағат саны мен күтілетін нәтижелерді көрсететін әр түрлі бірліктер ұсынылады. Ұсынылған курс тақырыбы 5-8 сынып оқушыларының жас ерекшеліктерін ескере отырып жасалған.

Мысалы, «Парасаттылық және этика» бірлігі (5-сынып) келесі тақырыптарды қамтиды:

1. Барлығы сәлемдесуден басталады
2. Ата-аналарға ризашылық білдіруді үйрену
3. Жанның кеңдігі-адамның безендірілуі
4. Үстелдегі мінез-құлық этикасы. Үстелді орнату
5. Біз қорлау/қорлауға қарсымыз.

Юнит тақырыбының «Парасаттылық және этика» мазмұны білім алушылардың этикалық мәдениетін дамытуға, нақты өмірлік жағдайларда мінез-құлық қағидалары мен нормаларын білуін қолдануға, социумдағы табысты өзара іс-қимылға, ахуалды сыни талдау және жауапты шешімдер қабылдау дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

Юниттің «Азаматтық және патриотизм» (5-8-сыныптар) контенті тақырыптарының контенті білім алушылардың жергілікті, өңірлік, елдік, жаһандық ауқымдағы өзара тәуелділік мәселелерін сыни ұғыну, мемлекеттің, саяси және діни бірлестіктер мен мәдениеттердің өзара байланысы қағидаттарын түсіну, әлемде өз ұстанымдарын табысты айқындаудың әмбебап құзыреттерін иелену дағдыларын көздейді.

«Экологиялық мәдениет» юнитінің тақырыбы (5-8 сыныптар) білім алушыларды Экологияның негізгі заңдарымен таныстырады, өз денсаулығына, қоршаған адамдарға және табиғатқа жауапкершілікпен қарау қажеттілігі туралы түсінік қалыптастыруға ықпал етеді. Оқыту курсының нәтижесі табиғатты пайдалану құндылықтарына ие, экологиялық санасы дамыған әлеуметтік бағдарланған тұлға болады.

Өртүрлі пәндер бойынша оқыту процесінде қалыптасатын білім алушылардың экологиялық мәдениеті алынған білімді практикада қолдануға баса назар аудара отырып, «Жаһандық құзыреттер» курсы юнитін зерделеу барысында бекітіледі.

«Тіршілік қауіпсіздігі» (5-8 сыныптар) юнитінің контенті педагогтарға оқу процесін мынадай тақырыптар төңірегінде ұйымдастыруды ұсынады: «Қауіпсіз үй, аула, мектеп», «Менің үйім», Табиғаттағы қауіпсіздік», «Ережелер мен заңдарды бұзғаны үшін жауапкершілік», «Қандай да бір қауіп туындаған жағдайда білу маңызды», «Отпен ойнамаңыз!», «Құтқару қызметтері», «Табиғи апаттар кезіндегі қауіпсіздік», «Жауапты мінез-құлық және инфекциялардың алдын-алу», «Мен өзіме және басқаларға төтенше жағдайларда қалай көмектесе аламын?», «Менің қауіпсіздігім менің қолымда!», «Абайлаңыз, күдікті заттар!», «Техниканы қауіпсіз пайдалану», «Жеке басына қол сұғылмаушылық құқығы», «Өмір мен денсаулық үшін қауіпті жағдайлардан қалай шығу керек?», «Менің денсаулығым менің қолымда!», «Денсаулық пен сұлулық құпиялары немесе гигиена не үшін қажет», «Мен не жеймін», «Тамақ қауіпсіздігі», «Зорлық-зомбылыққа төзбеушілік», «Қауіпсіздік мәселесін кіммен талқылауға болады?», «Жолаушы көлікте қалай піл бола алады?», «Үйдегі қауіпсіз мінез-құлық ережелері», «Телефон алаяқтары: не істеу керек?», «Жеке тұлғаны сақтау құқығы», «Алғашқы көмек көрсету ережелері».

«Жаһандық құзыреттер» курсы аяқтау нәтижесінде білім алушылар оны табысты тұлға ретінде сипаттайтын құндылықтарға: коммуникативтік дағдылар, этикалық нормалар мен мінез-құлық ұстанымдарына ие болады.

«Жаһандық құзыреттер» курсының үлгілік оқу бағдарламасының оқу жүктемесінің көлемі мыналарды құрайды:

- 5-8 – сыныптарда - 0,5 сағат (екі аптада бір рет), оқу жылында 17 сағат

**5 «Б» сынып бойынша «Жаһандық құзыреттіліктер» факультатив
сабағының күнтізбелік жоспары
Аптасына: 0,5 сағат, барлығы: 17 сағат**

Тараулардың атауы	Сабақ реті	Сабақтардың тақырыбы	Мазмұндық негізі	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
Парасаттылық және әдеп	1	Сәлем -сөздің анасы. Ата-бабадан қалған ілтипат – отбасының негізі.	Білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.	Жағдаяттық тапсырмаларды орындау, «Дастарқан басындағы әдептілік», «Сөз әдебі» бейне ролик дайындау	1	07.09.23	
	2	«Еділ бол да, Жайық бол, ешкімменен ұрыспа» (Асан қайғы). Дастарқан басында.			1	21.09.23	
	3	Біз қорлауға қарсымыз			1	05.10.23	
Азаматтық және патриотизм	4	Отбасыдағы өзара сыйластық	Қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.	Әлеуметтік жоба Өзін-өзі құрметтеу, басқаларды құрметтеу ментальдік картасы Ситуациялық есептерді шешу.	1	19.10.23	
	5	Өз Отанымды мақтан тұтамын! Өз елімнің лайықты азаматымын!			1	16.11.23	
	6	Түрлі көзқарас, біртұтас ұлт!			1	30.11.23	
Медиасауаттылық және қаржылық	7	Әлеуметтік желілер деген не? Әлеуметтік желідегі менің	Медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және	Жоба Зерттеу жұмысы Аккаунт құру	1	14.12.23	

сауаттылық		аккаунтым	заңдылықтарымен танысады.	Постерлер жасау Конкурс Схемаларды құру Ситуациялық есептерді шешу			
	8	Бартер деген не? Алғашқы ақша қалай пайда болды және оның қызметі	Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады.		1	28.12.23	
	9	Адамның еңбегі қалай бағаланады?	Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық		1	11.01.24	
	10	Отбасының кірістері мен шығыстары неден тұрады?	сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы		1	25.01.24	
	11	Күнделікті шығынды қалай басқаруға болады?	өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл-ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеністікке кірігеді.		1	08.02.24	
Тіршілік қауіпсіздігі	12	Үй, аула, мектептегі қауіпсіздік.	Адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге,	Жоба Рөлдік ойын: «Үйде Жалғыз қалу: қауіпсіздік» «Көмекті Қалай Дұрыс	1	22.02.24	
	13	Отпен ойнама. Менің қауіпсіздігім менің қолымда!	даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық- зомбылықтан қорғану, адам		1	07.03.24	
	14	Денсаулығым қолымда!	өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.		1	04.04.24	

	15	Жолаушы көлікте қалай піл болады?		шақыруға болады?» Жағдаяттық есептерді шешу	1	18.04.24	
Экологиялық мәдениет	16	Жер – ортақ үйіміз. Менің айналамдағы әлем.	Білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқышпен қарауды үйренеді.	Жоба Экологиялықтәсіл, акциялар Ақпараттық Буклеттер әзірлеу «Табиғат-барлық жаратушылардың жаратушысы» тақырыбындағы суреттер конкурсы	1	02.05.24	
	17	Біздің таза ауламыз.			1	16.05.24	

**7 «Б» сынып бойынша «Жаһандық құзыреттіліктер» факультатив
сабағының күнтізбелік жоспары
Аптасына: 0,5 сағат, барлығы: 17 сағат**

Тараулардың атауы	Сабақ реті	Сабақтардың тақырыбы	Мазмұндық негізі	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
Парасаттылық және әдеп	1	«Рухани қасиеттер - адам өміріндегі ең бастысы» (Абай) Жақсылықты күн шуағындай шаша біл!	Білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.	Бейнеролик дайындау Жоба Жағдаяттық есептерді шешу	1	07.09.23	
	2	«Өз мінін білген жігіттің тәлімінде мін бар ма» (Ақтамберді жырау). Қарым-қатынас жасау мәдениеті			1	21.09.23	
	3	Зорлық-зомбылық және қорлау: алдын алу және қорғану			1	05.10.23	
Азаматтық және патриотизм	4	Отан деген мен үшін...	Қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті,	Жоба Зерттеу жұмысы «Еліміздің мақтанышы» бейнеролигін дайындау	1	19.10.23	
	5	Өзге тілдің бәрін сүй, өз тіліңді құрметте!			1	16.11.23	
	6	Өз елін танымал еткен тұлғалар			1	30.11.23	

		Тарих беттерінен	халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.				
Медиа сауаттылық және қаржылық сауаттылық	7	Медиа кеңістікте және көпшілік алдында сөз сөйлеу Телефон алаяқтары: не істеу керек?	Медиа кеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды түрлерін қарастырып, акпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар акпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы акпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әлауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу Рөлдік ойындар Схемаларды құру Рөлдік ойындар Конкурс	1	14.12.23	
	8	Табысты арттыру жолдары Жеке кірісті қалай тиімді басқаруға болады			1	28.12.23	
	9	Отбасы бюджетін қалай жоспарлауға және үнемдеуге болады. Отбасының қаржылық мақсаттары			1	11.01.24	
	10	Ақша жинақтары қалай құрылады? Банк кредиттері			1	25.01.24	
	11	Отбасының қауіпсіздігі үшін қаржылық қауіпсіздік			1	08.02.24	
Тіршілік қауіпсіздігі	12	Табиғаттағы, қауіпсіздік Табиғат апаттар кезіндегі қауіпсіздік	Адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу Бейнеролик	1	22.02.24	
	13	Техниканы қауіпсіз пайдалану			1	07.03.24	

	14	Мен не жеймін? Азық-түлік қауіпсіздігі	жолдарымен танысуға бағытталған.	түсіру Табиғаттағы қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықты әзірлеу	1	04.04.24	
	15	Қауіпсіз ер жетеміз			1	18.04.24	
Экологиялық мәдениет	16	Менің өлкемнің, елімнің экологиясы Табиғатпен үйлесімділік	Білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.	«Табиғатпен бірлікте қалай өмір сүру керек» тақырыбындағы шығарма «Біздің экология» фотокөрмесі	1	02.05.24	
	17	Экологиялық қауіптер			1	16.05.24	

**8 «Б» сынып бойынша «Жаһандық құзыреттіліктер» факультатив
сабағының күнтізбелік жоспары
Аптасына: 0,5 сағат, барлығы: 17 сағат**

Тараулардың атауы	Сабақ реті	Сабақтардың тақырыбы	Мазмұндық негізі	Күтілетін нәтижелер (соңғы өнім)	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
						86	
Парасаттылық және әдеп	1	Махаббат мәдениеті «Елің үшін еңбек қыл, отыра берме бекерге» (Дулат Бабатайұлы)	Білім алушылардың бойында әдептілік, тілектестік, адалдық, толеранттылық, өз іс-әрекеттері үшін жауапкершілік, ұжымда жұмыс істей білу және мінез-құлық мәдениетінің жоғары стандарттарын білдіретін жеке қасиеттерін дамытуға ықпал етеді.	Бейнеролик дайындау «Досыңызды кафеге шақырыңыз» рөлдік ойыны Жағдаяттық есептерді шешу	1	07.09.23	
	2	«Жақсымен жолдас болсаңыз, айырылма сқа серт етер» (Бұқар жырау)			1	21.09.23	
	3	«Ендігі туған балалар, атаңның сөзін бұзбаңдар!» (Шортанбай Қанайұлы) Өзіңнен өзің есеп ал			1	05.10.23	
Азаматтық және патриотизм	4	Толеранттылық деген не?	Қазақстандық қоғамның бірдей кодын және мемлекеттілікті құрметтеуді, азаматтық ұстаным мен жауапкершілікті	Әлеуметтік жоба қайырымдылық челлендж	1	19.10.23	
	5	Біз – біртұтас халықпыз!			1	16.11.23	

	6	Отанға арналады Елім деп соққан жүрегім	қалыптастыруды, адамдардың қоғамдағы өзара қарым-қатынасын, отбасындағы өзара көмекті, халықаралық сананы қалыптастыруды насихаттайды.	«Жақынына жанашыр бол»	1	30.11.23	
Мединасауатты лық және қаржылық сауаттылық	7	Бейнехостинг (YouTube) Прокрастинация	Медиакеңістік және қаржылық сауаттылықтың негізгі ұғымдарымен және	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық есептерді шешу Рөлдік ойындар Схемаларды құру Конкурс	1	14.12.23	
	8	Отбасылық табыс Жинақтау.Қалта ақшасы	заңдылықтарымен танысады. Қоғамда белсенді өмір сүріп, әлеуметтену үшін қажетті дағды		1	28.12.23	
	9	Отбасылық шығындар Тұрғын үй несиесі.Ипотека. Жоспарсыз сатып алу	түрлерін қарастырып, ақпаратты талдау, бағалауды дамытады. Білім алушылар ақпаратпен жұмыс істеуге, материалдарды бағалауға, талдауға, жалған мәлімет пен насихатты ажырата білуге үйренеді. Қаржылық сауаттылық туралы		1	11.01.24	
	10	Отбасы бюджетін жүргізу ережесі Жинақ жасау түрлері	білімдері кеңейіп, сауаттылық неден басталатыны, еңбегі арқылы жетістікке жеткен адамдар туралы ақпарат жинақтап, отбасылық бюджетті қалай үнемдеуге		1	25.01.24	
	11	Ережелер мен заңдарды бұзғаны үшін жауапкершілік	болатыны туралы өмірмен байланысты білімдерін дамытады. Білім алушылар қаржылық сауаттылықты жеке қаржылық әл- ауқатқа жету құралы ретінде пайдалану арқылы әлемдік экономикалық кеңістікке кірігеді.		1	08.02.24	
Тіршілік қауіпсіздігі	12	Жауапты мінез- құлық және инфекцияның	Адам өмірі мен денсаулық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, даралықты, жеке өмірге қол сұқпау	Зерттеу жұмысы Жағдаяттық	1	22.02.24	

		алдын алу	және құпиялық құқығын сақтауға, қорқыту мен зорлық-зомбылықтан қорғану, адам өмірін сақтап қалу жолдарымен танысуға бағытталған.	есептерді шешу Стартаптар			
	13	Жеке басына қол сұқпаушылық құқығы. Зорлық-зомбылыққа нөлдік төзімділік			1	07.03.24	
	14	Жеке тұлғалықты сақтау құқығы			1	04.04.24	
	15	Алғашқы көмек көрсету ережесі			1	18.04.24	
Экологиялық мәдениет	16	Табиғатқа деген сүйіспеншілік	Білім алушылар экологияның негізгі заңдылықтарымен танысады. Өз денсаулығына, айналасындағы адамдарға және табиғатқа жағымды көзқараста болып, ұқыппен қарауды үйренеді. Табиғатты пайдаланудың моральдық-құқықтық принциптерін сақтайды. Қоршаған ортаны қорғау іс-шараларын белсенді жүргізетін, биосферадағы байланыстарды бұзушыларға қарсы, сондай-ақ экологиялық санасы дамыған әлеуметтік-бағдарлы тұлғаны қалыптастырады.	Стартаптар Дөңгелек үстел (Олажас Сүлейменов тың «Бөлтіріктер» поэмасын талқылау) Зерттеу жұмысы Аргументтік эссе Экологиялық акциялар «Табиғатты қорғау біздің қолымызда!»	1	02.05.24	
	17	Болашақта жер қандай болу керек? Табиғи апаттар			1	16.05.24	
	18	Қоршаған ортаға зиян келтіргені үшін жауапкершілік			1		